

“Yılın Son Anadolu Buluşması” nın, değerli teşrifleriniz ve belediyemiz ev sahipliğinde Çanakkale’de düzenleniyor olmasının verdiği onurla, sizleri Çanakkale adına saygıyla selamlıyor, hoşgeldiniz diyorum

Sevgili Dostlar Tarihi Kentler Birliği ile ilk tanışmam Belediye Meclis Üyeliğim dönemine denk gelir. Sonrasında Belediye Başkanı olarak görev alınca Tarih Kentler Birliği, birliğin çabaları, heyecanlı ve verimli toplantıları benim için gelişle ipe çekilen keyifli, bir o kadar da öğretici buluşmalar olmaya başladı.

Bugün, kentine ve kültürel değerlerine sahip çıkanlardan oluşan bu seçkin toplulukla bir kez daha memleketimde bir araya gelmekten büyük mutluluk duyuyorum.

22 Temmuz 2000’de Bursa Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde 52 tarihi kent belediyesinin katılımıyla Tarihi Kentler Birliği’nin kuruluşunun üzerinde 15 yıl geçti.

15 yıl önce kuruluş bildirgesinin altında imzası olan dönemin Çanakkale Belediye Başkanı Sayın İsmail ÖZAY ve Tarihi Kentler Birliği Kurucu Başkanı Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanı Sayın Erdoğan BİLENSER’ e ve diğer kurucu Belediye Başkanlarına da bu fırsatla teşekkürlerimi iletmek isterim.

Saygıdeğer Katılımcılar,

“Anadolu Buluşması” Çanakkale’de ilk kez düzenlenmiyor. İlk Anadolu Buluşması 100 yıl önce yine Çanakkale’deydi. Hatta bu; Anadolu’nun buluşmasının da ötesinde Trakya’nın, Ortadoğu’nun, Balkanlar’ın ve Kuzey Afrika’nın buluşmasıydı.Yöresi, kökeni, rengi, mezhebi ne olursa olsun gönüller 100 yıl önce burada buluşmuştu. Bu topraklar altında yatıp ölümsüzlüğü tadanlar, bugün burada buluşan sizlerin geldiği yerlerden ve hatta daha uzaklardan çıkıp gelmişti. Neredeyse her evden gelen bir genç, Çanakkale’den bir daha geri dönememişti. Huzurlarınızda ruhları şad olsun diyor, aziz hatıralarını saygıyla selamlıyorum.

“Yılın Son Anadolu Buluşması” n da, Çanakkale Savaşlarının 100. Yılında “Kültürel Mirasın Korunmasında Öncelikli Değer: Barış” başlığının seçilmesi de ayrıca anlamlıdır. Vurgulamalıyım ki, savaş çığırkanlarının sesinden daha kötüsü, barışı isteyenlerin kayıtsızlığıdır. Ne mutlu ki Tarihi Kentler Birliği bu konuya kayıtsız kalmamıştır.Biz de Çanakkale Belediyesi olarak daima “barış” a vurgu yapıyor, Çanakkale’yi “Barışın Kenti” olarak tanımlıyor, her fırsatta “Barış Kültürümüz Olsun” diyoruz. En kötü barışın en iyi savaştan daha iyi olduğunu biliyoruz.

Biliyoruz çünkü, binlerce Mehmetçiğin, Anzac, İngiliz, Fransız Askerinin toprağa düştüğü bir şehrin yurttaşlarıyız. Biliyoruz çünkü, savaştan kaçan mültecilerin Çanakkale denizlerindeki yaşam mücadelelerini gördük. Biliyoruz çünkü, gencecik çocukların davul zurna ile uğurlanıp, bayrak bayrak tabutlar içinde baba ocağına döndüğüne daha birkaç gün önce Çanakkale’de kahrolarak yeniden şahit olduk. Terörün yeniden can almaya, yakıp, yıkmaya başladığı şu acı günlerin bir an önce sona erdirilmesini, barışın yeniden tesis edilmesini istiyoruz.

Değerli Konuklar, Terörün dehşetini sadece topraklarımızda yaşamadık.

Ne ilginçtir ki 14 yıl önce bugün 11 Eylül’de terörün Amerika’da sadece birkaç dakika içinde 3 bine yakın insanın ölümüne, 6 bine yakın insanın yaralanmasına sebep olduğuna tanık olduk.

İşte IŞİD terörü, üstelik de İslam dini adına olduğunu iddia ettiği Ortadoğu’da ki cinayetlerine her gün bir yenisi ekleniyor. İnsana insafı olmayanın, kültüre, tarihe, doğaya insafı olması beklenebilir mi?

IŞİD terörünün içindeki kin ve nefretin sınır tanımadığını, gözünü kırpmadan insanı öldürenlerin, binlerce yıllık antik kentleri, tarihi mezarları yine aynı barbarlıkla nasıl yerle bir ettiğini gördük. Tüm bunların; tarihinin izlerini korumaya çalıştığımız kentlere, kültürlerine ve değerlere nasıl zarar verdiğini acıyla izledik. Bu sebeple toplantımızda yapılan BARIŞ vurgusu nedeniyle birliğimize teşekkür ediyor, huzurlarınızda bir kez daha ve binlerce defa terörü lanetliyorum. Barış vurgusuyla birlikte mutluluk duyduğum bir diğer husus da Tarihi Kentler Birliği’nin varlığıdır. Birliğimizin varlığını; çalışmalarımız için umut, geleceğimiz için güven ve kültürel değerlerimiz için de bir şans olarak görüyorum.

2000 yılından bu yana birliğimizin kat ettiği mesafeyle iftihar ediyor, birliğin kurucu üyelerinden Çanakkale’nin Belediye Başkanı olmaktan dolayı gurur duyuyorum.

Medeniyetlerin beşiği ülkemizde devralınan ve layıkıyla devredilmesi gereken büyüleyici bir mirasa sahibiz. Çanakkale’de tarihi, kültürel ve doğal miras zengini bir şehir.

Bu birliğin bir üyesi olan Çanakkale Belediyesi’nin bir davası var: O da “MİRAS DAVASIDIR”.

Tarihi Kentler Birliği’nin üyesi olan her bir yerel yönetim eşsiz miraslara konmuştur. Fakat vurgulamalıyız ki “MİRASA KONMAKTAN daha önemlisi MİRASI KORUMAKTIR.” Mirasyedi olmamaktır. Mirası, birtakım ihtiraslara kurban etmemektir. Bu sayede; geçmişimizin medeniyet çabalarını öğreniriz. İnsani girişimlerini, vizyonlarını ve misyonlarını, ilkelerini ve değerlerini kavrarız. Vardıkları noktayı, edindikleri birikimi, zaman ve mekân algılarını anlarız. Bunlar bin yılların değerleri olarak bize yön gösterir, ufuk açar. Bu sebeple yaptığımız belediyeceilik çalışmaları içinde önemli olan, dünden geleni korumaktır.

Bunun için Çanakkale Belediyesi olarak; kurduğumuz eserlerden çok koruduğumuz eserlerle övünüyoruz. Tarihi yapılarımız kadar, tarih için yaptıklarımızla da övünüyoruz.

Tarihi Kentler Birliği'nin yerel yönetimlere, yerel yönetim çalışanlarına dolayısıyla kentlerimize olan katkıları paha biçilmezdir. Tarihi Kentler Birliği; çok önemli tarihi ve kültürel mirasları barındıran kentlerin biz Belediye Başkanlarının adeta gözünü açmıştır.

Değerlerimizi koruma, yaşatma ve yenilerini katma konusunda işbirliği, bilgi-belge-eğitim gibi pek çok destekle bizleri yüreklendirmiş ve adeta daha iyilerini hayata geçirme konusunda tatlı bir yarışa da sokmuştur. Birliğin yasal düzenlemelerde aktif bir rol üstlenmesiyle alınan olumlu sonuçlar, yerel yönetimlerin de ilerlediği yolu açmıştır.

Tüm bu çabaların hayata geçmesinde aktif rol oynayan, onca önemli görevlerinin arasında kentsel tarih ve kültürel mirasın korunması adına bir adım öne çıkan Tarihi Kentler Birliği'nde başkanlık görevi üstlenmiş Bursa Büyükşehir Eski Belediye Başkanı Sayın Erdoğan BİLENSER'e, Kayseri Büyükşehir Eski Belediye Başkanı Sayın Mehmet ÖZHASEKİ'ye, Gaziantep Büyükşehir Eski Belediye Başkanı Sayın Asım GÜZELBEY ve Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Yusuf Ziya YILMAZ'a ayrı ayrı teşekkürlerimi sunarım.

3

Tarihi Kentler Birliği'nin bugün bu denli başarılı, zengin bir geçmişe sahip olmasında, üye sayısının 400'ü aşmasında, yeni üye adaylarının sırada olmasında tabii ki en büyük paylardan biri de kuşkusuz, doksanlı yılların başında kurulup bugün 25 yaşında olan, çevre ve kültür odaklı sivil oluşum ÇEKÜL' ün ve onun çok değerli Başkanı Prof.Dr. Metin SÖZEN'in dir.

Huzurlarınızda çok sevgili hocama bir kez daha sevgi, saygı ve minnetimi sunmak istiyorum. Bir teşekkürü de bugün aramızda olmayan, Tarihi Kentler Birliği toplantılarında ki adeta her biri ayrı bir ders niteliği taşıyıp, hafızalarımıza kazınan sunumlarıyla, Danışma Kurulu Üyesi Mimar Oktay EKİNCİ'yi de sevgi, saygı ve rahmetle anmak isterim. Keşke şimdi o da burada, aramızda olabilseydi.

Çanakkale Belediyesi olarak doğal ve kültürel mirasın korunması konusunu çok önemsiyor, gelecek kuşakların da bu bilinçle yetişmesi için kentimizi adeta bir laboratuvar gibi kullanıyoruz.

ÇEKÜL Vakfı ile birlikte yürüttüğümüz Kentler Çocuklarıdır Kültürel Eğitim Programıyla, kentimizin tüm tarihi ve kültürel mekânlarını çocuklara rehber eşliğinde gezdiriyor, kentin geçmişini, yaşayan kıdemli hemşerilerimizin ağzından onlara dinletip, görüp akıllarında kalanları resmetmelerini istiyoruz.

Başka neler yapıyoruz;

- Örneğin **Kazdağları'nın** korunması için yıllardır altın madencileriyle mücadele ediyoruz. Yeraltı zenginlikleri bahane edilerek yeraltının ve üstünün katledilmesine karşı duruyoruz. Konuyu **Birleşmiş Milletler'e** ve **Avrupa Parlamentosu** gündemine taşımaya çalışıyoruz.

Koruma anlayışımız tarihi ve kültürel mirasın tecridinden yana değildir. Aksine bunların yaşamın işlevsel bir parçası haline getirilerek korunmasını savunuyoruz.

- Örneğin kısa adı ÇEYAP olan “Çanakkale Evleri Yaşatma Projesi” böyle bir çalışmanın ürünüdür. Korfmann Kütüphanesi, Kent Müzesi ve Arşivi, Yazar Sanatçı Evi, Seramik Müzesi, Ece Ayhan Evi gibi daha birçok örnek proje bu yaklaşım sonucu ortaya çıkan eserlerdir.

Bu süreci başarıyla yürüten ÇEYAP – Tarihi Kent Komisyonu adına Danışman Prof.Dr.Cengiz ERUZUN ve Mimar İsmail ERTEN'e de teşekkürlerimi sunarım.

Tarihimizin ve birikimlerimizin direncini kendi kaderlerine terk etmiyor, kentle ilgili kararları, kentliyle birlikte alıyoruz

- Örneğin 1994 yılında başlayan Kentsel Koruma Planı bu duyarlılıkla ortaya çıkmış ve uygulanmıştır. Aynalı Çarşı'dan Yalı Hanına, Saat Kulesi'nden askeri ve sivil yapılara kadar birçok yenileme bu duyarlılığın sonucudur.
- Çanakkale Evleri Yaşatma Projesi Çalışmamız, Kent Meydanı çalışmalarımız, Kentsel SİT Alanı projemiz alanda yaşayan insanların, kentin duyarlı kesimlerinin, uzman kişilerin, sivil toplum örgütlerinin, resmi kurumların planın her safhasına ve karar süreçlerine katılımıyla oluşmuştur. Halk toplantıları ve anket çalışmaları ile yönetim tabana yayılmıştır.
- “Çarşı Caddesi ve Yakın Çevresi Cephe İyileştirme ve Sağıklaştırma Çalışmaları” adıyla yürüttüğümüz projeye, 52 gönüllü kentlimiz projeye tuğlasından, boyasına, camından, çerçevesine sponsor olmuşlardır. Bu çalışmamız Tarihi Kentler Birliği tarafından 2004 yılında düzenlenen “Mirası Koruma ve Uygulamalarını Özendirme Yarışması”n da Metin Sözen Koruma Büyük Ödülünü almıştır.

- Tarihi Kentler Birliđinin Korumacılık anlayışını özendirmek üzere her yıl açtığı çeşitli kategorilerde ki yarışmalarda aldığımız başka ödülllerimiz de var; Çanakkale Kent Müzesi ve Arşivi, Saat Kulesi ve Meydan Düzenleme Uygulaması, Çanakkale Seramik Müzesi ile de çeşitli ödüllere layık görüldük.
- Daha iyisini başarmak için yüreklendiren Tarihi Kentler Birliği Danışma kuruluna da kıymetli ödüller için çok teşekkür ederim.

Sözlerimi bitirirken;

Buluşmamızın zengin birikim ve eşsiz mirasımızın, Tarihi Kentler Birliği'nin ve ÇEKÜL'ün duyarlı çabaları ile sonsuza kadar yaşatılmasına aracı olmasını diliyorum.

Bir Çanakkaleli ve Çanakkale'nin Belediye Başkanı olarak şahsım ve hemşerilerim adına sizleri kentimizde konuk etmekten mutluluk ve onur duyuyorum.

Hoş geldiniz, safalar getirdiniz.

Ülgür GÖKHAN

Çanakkale Belediye Başkanı

11 Eylül 2015 Tarihi Kentleri Birliği Çanakkale Buluşması